

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונב

שיחת השבוע

גיור אינו יכול להיות סיטוני

אנחנו יכולים להתווכח על דברים רבים, אבל בסוף לומר: "כולנו יהודים". פריצת נושא הגיור עלולה להעמיד אמירה זו בסימן שאלה גדול

גיור משמעותו הצטרפות לברית הנצחית (צילום: מנדי הכטמן)

הדיון הציבורי בסוגיית הגיור מתאפיין, כמ"קובל אצלנו, בהפרחת סמאות ובעיסוק בזוטות, במקום במהותם של דברים. ברקע עומדת הקריאה להקל על מבקשי הגיור. האם הכוונה להסרת חסמים בירוקרטיים או לתוספת כוח אדם? לו זאת הייתה הבעיה, איש לא היה מתנגד לדרישה זו. אבל מאחורי המילים היפות מסתתרת תבי

עה להפוך את הגיור להליך מזורז וקליל, וזה כבר איננו עניין טכני אלא מהותי.

כל מי שמדבר על גיור סיטוני של מאות אלפים – או שאין לו מושג מהו גיור אמיתי, או שהוא אכן יודע ומתכוון לרוקן את מושג הגיור מתוכנו ולהפוך אותו להליך רישומי-טכני, כמו הנפקת דרכון או הצטרפות למועדון חברים. גיור אמיתי הוא תהליך פנימי, שבו האדם מחליט להצטרף לעם ישראל, לברית הנצחית שכת עמנו אלוקי ישראל, ולמחויבות שברית זו מטילה עלינו. זה לא יכול לקרות בסיטונות.

פגיעה במתגיירים

פריצת גדרי הגיור תפגע קודם כול במתגיירים עצמם, ובעיקר במי שכונתם כנה ואמיתית. בתום ליבם יעברו את ההליך המזורז, בהנחה שזה אכן גיור כדת וכדין, ורק כעבור זמן יתברר להם שה'גיורים' האלה אינם מקובלים על שכבות רחבות בעם.

בתי הדין לגיור מכירים היטב תופעה זו. אנשים שעברו כל מיני 'גיורים' מסוג זה מגלים לדאבון ליבם כי למעשה הוננו אותם וכי 'הגיורים' האלה אינם שווים דבר, והם באים ומבקשים להתגייר מחדש, כדת וכדין. אבל ככל שתופעת ה'גיורים' הסיטוניים תתרחב, יועמד כל המושג 'גר' בסימן שאלה, וחלקים גדולים בציבור יתחילו לשאול את הגרים איזה גיור עברו ואם זה אכן גיור תקף ורציני.

כדאי גם לזכור שפרצה קטנה ותמימה לכאורה יכולה להפוך לשיטפון. סוגיית הגיור היא

ההוכחה המובהקת לכך. בשעתו, בשנת תש"ל (1970), כאשר נחקק חוק 'מיהו יהודי', היו שסברו כי יש כאן הישג. אמנם המילה 'כהלכה' ('שנתגייר כהלכה') הושמטה מנוסח החוק, אבל בפעם הראשונה נכתב בספר החוקים כי "יהודי הוא מי שנולד לאם יהודייה או שנתגייר".

רק ברבות השנים נוכחנו כולנו כי פרצה זו בחוק נוצלה על-ידי בית המשפט כדי להכיר ב'גיורים' שאינם על-פי ההלכה, וכך חויבו רשמי משרד הפנים לרשום גויים גמורים כיהודים. הסכר היחיד שנותר הוא מערך הגיור בארץ, המופקד בידי הרבנות. אם גם הוא ייפרץ, ואפילו על-ידי סדק קטן, התוצאות עלולות להיות הרות-אסון.

מספרים מדאיגים

סוגיית הגיור עוסקת בעצם הווייתנו וזהותנו. אנחנו יכולים להתווכח על דברים רבים, אבל בסוף לומר את המשפט "כולנו יהודים". פריצת נושא הגיור עלולה להעמיד אמירה זו בסימן שאלה גדול. האומנם כולנו נהיה יהודים? האומנם מי שמדינת ישראל תרשום אותו כיהודי אכן יהיה יהודי?

דווקא הדיבורים על מאות אלפים המצפים לגיור היא המדאיגה. אין מאות אלפים המבקשים באמת להתגייר. אולי הם רוצים חותמת, כדי להקל עליהם את החיים בארץ. אין להם שום כוונה להצטרף לברית הנצחית של העם היהודי, על כל המשתמע מכך. לא נכון לפתור את בעיותיהם על-ידי יצירת בעיה חמורה שבעתיים של הרס הזהות היהודית.

יש חדש

יום הולדת הרש"ב

ביום חמישי, כ' במרחשוון, יחול יום הולדתו (בשנת תרכ"א) של הרבי הרש"ב (רבי שלום דובער) מליובאוויטש, נשיאה החמישי של חסידות חב"ד. בקהילות חב"ד יהיו התוועדויות חסידיות ורבים יבואו לתפילות וללימוד בשיבות תומכי תמימים, להתחבר מחדש להוויית הישיבה, שמעניקה את החינוך החסידי המיוחד, על-פי היסודות שהניח מייסדה.

הכינוס הארצי ה-55

ביום חמישי, כ' במרחשוון, יהיה אי"ה בכפר חב"ד הכינוס הארצי ה-55 של חסיד חב"ד. הכינוס יהיה באולם בית הכנסת 'בית-מנחם', בשעה 8:30 בערב. בכינוס תינתן פרישת שלום מאוירת חודש תשרי בחצר הרבי, ויינשאו דברים על המשימות העומדות לפני חסידי חב"ד בשעה זו. מקהלת חסידי חב"ד, עם ר' שמחה פרידמן ואמן הקלידים ר' אהרל'ה ליפסקר, תנעים את הערב. מקומות מיוחדים לנשים. הכניסה חופשית.

מתגיירים לעזרה

בעקבות סיפור הגנבה של ספר התורה, שהקדישו בני משפחת הלל ממושב ברקת, לזכר חמשת ילדיהם שנפטרו מניוון שרירים – הוקמה קרן להשגת המימון לרכישת ספר תורה חדש. תרומות לחשבון: נאמנות ספר תורה מלכה ישרון, בנק מרכנתיל דיסקונט 17, סניף 733 רמת השרון, מספר חשבון 26119.

זמני השבוע

ירושלים תלאיב חיפה בארשבע אילת נויורק

כניסת השבת 4:27 4:29 4:28 4:14 4:24 4:09

צאת השבת 5:27 5:25 5:25 5:22 5:24 5:22

319 בתי-חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 6084000
טל' 072-2770100 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

הוויכוח עם עוג

לערכים – עליהם להיות מבוססים על השכל ועל ההיגיון. לכן פקפק ביכולתו של אברהם להנחיל לדורות הבאים חינוך של אמונה וקבלת עול.

דרך מנצחת

אמרו לעוג: טעית, הנה יצחק הולך בדרכי אביו. ענה להם: "מתנתו מה היא?" – אין ללמוד דבר מהתנהגותו של יצחק עד עתה, שכן התנהגות זו אינה באמת שלו אלא היא בבחינת 'מתנה' מאביו, ולא תתקיים לאורך זמן.

ענה לו הקב"ה: "מה אתה מבזה על מתנתו... חייך שאתה רואה אלף אלפים ורבי רבבות מבני בניו". דרך האמונה ומסירות הנפש היא המבטיחה את הקיום לאורך ימים, ובסופו של דבר ההולכים בדרך זו ינצחו את מי שסוגדים לכוח הגשמי ולשכל האנושי. כפי שאכן היה בפועל, כאשר עוג הוכה בידי משה רבנו, שבא מזרעו של יצחק.

(רשימות חוברת יז)

שלוש-עשרה שנים מלידתו, ומה הטעם לדון עכשיו אם אברהם יכול להוליד?!

לכן יש לומר שהשיחה לא עסקה ביכולתו של אברהם להוליד בן כפשוטם של דברים, אלא ביכולת ה'הולדה' הרוחנית של אברהם אבינו. עוג פקפק ביכולתו של אברהם לגדל ולחנך בן שימשיך את דרכו ואת אורח חייו. כאשר יצחק נעשה בר-מצווה זו הייתה שעת מבחן לשאלה זו.

הערצת השכל

עוג ייצג את ההפך הגמור מאברהם. אברהם התבסס על אמונה בבורא, ואילו עוג צידד בהתנהגות שעל-פי השכל בלבד. עוג טען: "אברהם אינו מוליד", שכן לדעתו אין אפשרות להנחיל התנהגות של אמונה וקבלת עול לדורות הבאים, ובמיוחד לבני הדור הצעיר.

עוג העריץ את הכוח הפיזי ואת בריאות הגוף. הדבר החשוב ביותר בחינוך ילדים הוא שיהיו בריאים וחזקים, וגם אם יש מקום

בפרשתנו מסופר על המשתה שערך אברהם אבינו: "ויגדל היגדל ויגמל ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק". המדרש מביא דעה שהגמילה כאן היא גמילה מיצר הרע, המתרחשת עם כניסת יצר הטוב, בגיל שלוש-עשרה, בבר-המצווה.

המדרש אומר עוד ש"משתה גדול" מלמד שאברהם ערך "משתה גדולים", שבו השתתפו "עוג וכל גדולים עמו". על-פי המדרש התנהל במשתה דיון בין עוג ובין משתתפים נוספים, שהקניטו את עוג באומרם לו: "לא היית אומר אברהם פרדה עקרה ואינו מוליד?". אמר להם: "עכשיו מתנתו מה היא? לא שפופה? אם אתן אנוכי אצבעי עליו – אני פוחס צורתו!". ענה לו הקב"ה: "מה אתה מבזה על מתנתו! חייך שאתה רואה אלף אלפים ורבי רבבות יוצאים מבני בניו, ואין סופו של אותו האיש ליפול אלא בידו".

היכולת להנחיל

לכאורה תמוה שבבר-המצווה של יצחק דנים המשתתפים בסיפור לידתו. הלוא כבר חלפו

אמרת השבוע

לוט ואברהם

בשעת ערב מאוחרת בא רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב לעיר למברג, ופנה לביתו של גביר ידוע. הגביר, שלא הכירו, הציע לו ללון בביתו של מלמד, שהיה מכניס אורחים.

למחרת פשטה השמועה כי רבי לוי-יצחק נמצא בעיר, והמונים נהרו לשחר את פניו. בין הבאים היה גם הגביר, שנדהם לראות מולו את האורח ששילח אמש ריקם מביתו. במהרה התעשת, העמיד פני תם ובפנותו אל הצדיק הזמינו להתאכסן בביתו.

אמר לו הצדיק: "אברהם ולוט הכניסו אורחים, אך אברהם אירח את המלאכים גם כשנראו לו כבני-אדם, ואילו לוט אירחם רק לאחר שידע כי הם מלאכים. הכנסת האורחים שלך היא בנוסח לוט..."

פתגם חסידי

"חז"ל אמרו כי יותר ממה שבעל-הבית עושה עם העני, עושה העני עם בעל-הבית. יותר ממה שהאורח זקוק לבית להתארח בו, זקוק בעל-הבית לאורח לשבת" (רבי שמלקה מניקלשבורג)

מאת הרב אליעזר ברוך | הכנסת אורחים

מן המעיין

צערו של אברהם

"והוא יושב פתח האוהל כחום היום" (בראשית יח,א). הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה, שלא להטריחו באורחים, ולפי שראוהו מצטער, שלא היו אורחים באים, הביא מלאכים עליו בדמות אנשים.

(רש"י)

חסד תמיד

אף שהפעלת מידת החסד והוצאתה אל הפועל אפשרית רק כשיש מי שזקוק לחסד, בבני-אדם טובים בעצם מהותם מידת החסד וההתעוררות אליה יכולות להתרחש בכל מצב. מכאן צערו של אברהם אבינו כשלא באו אליו אורחים, כי אצלו מידת החסד הייתה בהתעוררות תמידית.

(ספר המאמרים ת"ש)

מלאכים ואנשים

אם חפץ הקב"ה למלא את משאלתו של אברהם, שיוכל להכניס אורחים, מדוע לא הפיג את החום והיו באים אורחים ממש, בני-אדם ולא מלאכים? אלא שהיה חשש שיבואו אליו בני-אדם בדמות מלאכים, אבל בפועל יעמיסו עליו טרדות וטרחות יתרות...

(עיטורי תורה)

לקרב יהודי

"אמר רבי יהודה אמר רב: גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה" (שבת קכז). להכניס תחת כנפי השכינה יהודי שהתרחק מן היהדות,

המרגיש כאורח בבית הכנסת – חשוב אצל הקב"ה יותר מהקבלת פני שכינה, מזה שאדם מתבודד בארבע אמותיו בשאיפה לקבל את פני שכינה ואין הוא דואג לבני דורו.

(ילקוט אליעזר)

השכינה זמינה

השכינה מצויה תמיד ובכל מקום, ובכל עת אפשר להקביל את פניה, אבל הכנסת אורחים אינה מזומנת בכל שעה. לפיכך "גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה".

(רבי משה-לייב מסאסוב)

עבד לאורחים

"אל נא תעבור מעל עבדיך" (בראשית יח,ג). ואילו לוט אמר לאורחיו: "סורו נא אל בית עבדכם" (בראשית יט,ד). כי כשבא אורח אל אברהם אבינו מיד חדל להיות בעלים על ביתו, שכן היה מעמיד את כל הבית לרשותו ולשימוש של האורח, ולא היה אלא כעבדו בלבד.

(מעיינה של תורה)

פרדס לתענוג

"ויטע אשל בבאר שבע" (בראשית כא,לג). אברהם עסק בצדקה בבחינת "בכל מאודך": לא זו בלבד שסיפק לעוברים ושבים את צורכיהם הקיומיים, אלא גם נטע פרדס, להפיק ממנו פירות לאורחיו, שזה עניין של תענוג.

(הרבי מליובאוויטש)

השש של השש

זה היה בשנת תשי"ב, בתום ביקור של הרב צבי גרינוולד, אז מדרוך צעיר בישיבת חתם סופר בירושלים, אצל נשיא הישיבה, רבי עקיבא סופר.

הרב גרינוולד (איש חינוך ותיק ומוערך, המתגורר כיום בכפר חב"ד) נהג להביא מעת לעת את התלמידים אל נשיא הישיבה, והוא היה משוחח עמם בדברי תורה ומשמיע באוזניהם דברי עידוד וחזקוק.

בתום אחד הביקורים האלה ביקש רבי עקיבא סופר מהרב גרינוולד להישאר, ואמר לו: "הלוא אתה חסיד חב"ד, אספר לך סיפור שממנו אפשר ללמוד מהו רבי".

רבי עקיבא סופר היה בנו של רבי שמחה'בונם סופר, ששימש רבה של פרשבורג. אביו נפטר בגיל צעיר, ובנו נתמנה לממלא מקומו ברבנות העיר ובנשיאות ישיבת חתם סופר.

וכך סיפר רבי עקיבא סופר:

"פעם אחת נסעתי לאחת מערי המרפא בצ'כוסלובקיה – אינני זוכר אם זו הייתה מרינבד או קרלסבד. זו הייתה עיר משופעת במרחצאות מרפא, ורבים באו להירפא בה.

"בעודי צועד ברחוב המרכזי הבחנתי ביהודי נשוא פנים היושב על ספסל לצד נער צעיר. מיד זיהיתי מי הם: אלה היו אדמו"ר הרש"ב (רבי שלום דובער) מליובאוויטש ובנו הרי"צ (רבי יוסף יצחק).

"כשהתקרבות אליהם קמו לכבודי. נדהמתי. האם הרבי מליובאוויטש ובנו צריכים לקום מפניי?!... הרבי הרש"ב פנה אליי: 'שלום עליכם רבה של פרשבורג! בידנו דרישת שלום טרייה מהישיבה שלכם בפרשבורג!'

"שוב הופתעתי. כיצד הם מגיעים לישיבה שלי? הרבי סיפר על רצונו לפתוח ישיבה (לימים ישיבת 'תומכי תמימים').

"באותה עת היה עולם הישיבות שרוי במשבר, שכן תלמידי ישיבות רבים הלכו שבי אחר רוחות ה'השכלה' וגררו אחריהם את חבריהם. בעקבות זאת נסגרו ישיבות רבות. בחורים יראי ה' למדו בקבוצות קטנות בבתי המדרש בעיירות. הישיבה שלנו בפרשבורג הייתה מהמועטות שפעלו, והרבי הרש"ב ביקש לתהות על אופייה וסדריה.

"הזמנתי את הרבי ובנו לבוא אל אכסנייתי, והם שוחחו עמי על

הישיבה וקיבלו את כל המידע שהיה דרוש להם. בעקבות הביקור הזמנתי לביקור גומלין במלוננו של הרבי.

"קבענו מועד, ובאתי אל מלוננו של הרבי. הרבנית פתחה את הדלת והזמינה אותי להיכנס. בטרם נכנסתי אל הרבי אמרה שרצונה לבקש ממני בקשה אישית.

"היא פנתה אליי ואמרה:

'בעלי סובל מכאבי שיניים קשים ומסרב ללכת לרופא השיניים, מפני החומרות ההלכתיות שעליהן הוא מקפיד. בהיותך רב ופוסק הלכה, אני מבקשת ממך לדבר איתו ולומר לו שהדבר מותר, ושעליו לגשת לרופא שיניים ולשים קץ לסבלו'.

לומדים גאולה

מאת מנחם ברוד

הניסיון העשירי

הסמל הנשגב ביותר למסירות הנפש היהודית הוא עקדת יצחק, שבזכותה גם תבוא הגאולה. בכל עת שאנו רוצים לעורר זכות אבות, אנו מזכירים את מסירות נפשו של אברהם אבינו, שהיה מוכן לעקוד את בנו יחידו בעבור הקב"ה. אך למעשה זה היה הניסיון העשירי שנתנסה בו אברהם. אחד הניסיונות הקודמים היה באור כשדים, שבו השליך אברהם את עצמו לכבשן האש. ממסירות הנפש המופלאה הזאת אין עושים נס ודגל וכמעט אין מזכירים אותה. הניסיון שעליו גאוותו של עם ישראל הוא דווקא הניסיון העשירי, ניסיון העקדה!

הגמרא מסבירה את הלשון "קח נא את בנך וגו'", ואומרת שהקב"ה אמר בכך לאברהם: 'ניסיתך בכמה ניסיונות ועמדת ככולך; עכשיו עמוד לי בניסיון זה, שלא יאמרו אין ממש בראשונים'. מתעוררת כאן השאלה, במה יתרונו הגדול של ניסיון העקדה על הניסיונות האחרים?

מסירת העצמיות

מסירות נפש, במשמעותה האמיתית, היא ויתור מוחלט מצד האדם על ישותו ועל מציאותו האישית. אם אדם 'מוותר', למשל, על מכונית תמורת דירה, אין זו 'מסירות נפש' אלא עסקה הנובעת משיקולי כדאיות. באותה מידה, אדם המוסר את נפשו כדי לזכות בחיי העולם הבא – האומנם הוא בעל מסירות נפש אמיתית? כשם שדירה שווה יותר ממכונית, כך העולם הבא שווה (בעיני יהודי מאמין) יותר מהעולם הזה. מה הפלא שכאשר עליו לבחור בין העולם הזה ובין העולם הבא – הוא מעדיף את חיי העולם הבא? דוגמה אחרת: אדם שכל ימיו דגל בהשקפה מסויימת, טיפח אותה, הפיץ אותה, הקים לה תלמידים, ולפתע מעמידים לפניו ברירה: להתכחש לה בפומבי או למות. ברור ששיטתו הרעיונית יקרה בעיניו מחייו האישיים. הוא יבכר למות מתוך שיקול פשוט של כדאיות: האידיאלוגיה היא מהות חיו, יותר מהחיים הפיזיים. כשהוא מוסר את נפשו למות, אין זה דווקא ביטוי של איבוד הישות העצמית, אלא להפך – שמירה על מה שבעיניו נראה כעצם מציאותו.

זה מה שאמר הקב"ה לאברהם, שאם לא יעמוד בניסיון העקדה יאמרו שאין ממש בניסיונות הקודמים. את עמידתו של אברהם בניסיונות האחרים יהיה אפשר לפרש כשמירה על השיטה והאידיאלוגיה שטיפח, שהייתה יקרה לו מחייו. בניסיונות האלה לא נראית בבירור מסירות נפש במובנה האמיתי.

בלי תנאים

מסירות נפש אמיתית התגלתה דווקא בניסיון העקדה. זה היה ניסיון נטול היגיון ונעדר 'כדאיות'. בניסיון של אור כשדים התקדש שם ה' בעיני הבריות, ואילו ניסיון העקדה התרחש במקום שלא היה בו אדם זר. אילו היה אברהם מקריב את יצחק לעולה, איש לא היה רואה זאת. יתרה מזו: יצחק היה היורש האפשרי היחיד להמשך דרכו ואמונתו של אברהם. אילו היה מועלה לעולה, היה בא בכך הקץ על האמונה בה' שאברהם הפיץ וגילה. על-פי כל שיקול היגיוני זה היה דבר חסר כל טעם ותועלת. וזה היה ניסיונו הגדול של אברהם: אם גם במקרה שאין בו שום טעם ושום היגיון, ושהוא גם עשוי לחסל את כל מה שבנה וטיפח בימי חייו, ידבק בה' ויקיים את ציוויו בלי לשאול ובלי לערער!

כאן נתגלתה מסירות הנפש האמיתית של אברהם אבינו, מסירות נפש ללא תנאים, מסירות נפש שהיא מעל כל היגיון. כאן הומחשה דבקו המוחלטת בה', שבעבורה הוא מוכן למסור הכול – את כל מהותו ומציאותו, הגשמית והרוחנית. זו מסירות הנפש האמיתית שהוריש לנו אברהם אבינו, ובזכותה נזכה לגאולה האמיתית והשלמה.

"הבנתי מיד מה גרם לרבי להימנע מטיפולי השיניים. באותה עת החומר ששימש לסתימות בשיניים היה מתכת, והימצאות מתכת בפה עוררה דיון בענייני כשרות, אם המתכת יכולה להפוך לחלבית או לבשרית או 'בלבוע' חמץ'...

"נדהמתי. שאני אפסוק לרבי מליובאוויטש? ובכל זאת, הרבנית מתעקשת. הסכמתי.

"נכנסתי אל הרבי, שוחחנו בדברי תורה, וכשסיימנו אמרתי: 'במחילה מכבוד תורתך, לא הייתי מעלה על דעתי להתערב בענייניו, אבל זו בקשתה של 'אשת חבר כחבר'... היא ביקשה ממני לדבר עם הרבי ולבקשו שיפנה אל רופא השיניים!'

"הוספתי ונימקתי: 'אין כאן בעיה הלכתית של ממש. המזון המוכנס לפה אינו רותח, שכן ה'כלי ראשון' עומד על האש, וממנו המזון עובר למצקת, וממנה לצלחת, לכף, ורק אחר-כך לפה. אין כאן איסור; המתכת לא 'בלעה' בשר או חלב או חמץ. נשאר רק שמץ של חשש, 'חששא דחששא', האם בשביל זה צריך לסבול כאב שיניים?'"

הרב גרינוולד ישב מרותק לסיפור, והרב סופר המשיך:

"אתה יודע מה ענה לי הרבי? הרבי השיב: 'רבה של פרשבורג! הלוא אתם יודעים שלפעמים השוחט ששחט את העוף הרגיש שהשחיטה לא הייתה מושלמת. לא שחט ושלוש הייתה 'פגימה' בסכין השחיטה, אלא שהוא הרגיש כי תנועת הסכין לא הייתה מושלמת. זה מקרה של 'חששא דחששא', ומתעוררת שאלה: האם לאכול את העוף? ... ובכן, נניח שאכלתם ועברתם פעם אחת על 'חששא דחששא'. קרה מה שקרה ועכשיו יש לכם עניין לתקן'.

"הרבי הרש"ב המשיך: 'אולם כאן יש איסור 'חששא דחששא' תמידי, יום ולילה. אין זו אכילה חד-פעמית. הכאב הזה של 'חששא דחששא' כואב הרבה יותר מכאב שיניים!'"

מסיים הרב גרינוולד: "הרב סופר הצביע לעבר מרפאת השיניים של הד"ר חננאל הסמוכה לביתו ואמר בהתרגשות: 'אני רואה את סבלם של מי שבאים אל הרופא עם כאבי שיניים, אך הרבי אמר שחששא דחששא כואב יותר! כשאמר זאת אחז בי רעד'..."

"והרב סופר סיים ואמר בסערת נפש: 'נו, האם אתה יודע עכשיו מהו רבי? המבין אתה?!'

(על-פי סיפורו של הרב גרינוולד לתכנית 'תורת חיים' של JEM)

הכנסת אורחים והגירת הי"ד

במישהו יעזור לנו לעלות לארץ? לפני כמה שנים הצליחה לחסוך מעט כסף והחליטה לשלוח אחת מבנותיה לארץ, כדי לעבור גיור כהלכה. ימימה התמסרה ללימודי יהדות ועברה את התהליך."

תפילות במחלקה

דקות לאחר הפיגוע בירושלים קיבלה הרבנית אנגל עדכון טלפוני מבעלה, שאחת הנפגעות מוצאה מאקוודור. בביורר שעשתה גילתה שמדובר בתלמידתה. "הייתי מאושפזת באותו יום ב'הדסה עין-כרם', וכדי להיות עמה הייתי צריכה רק לרדת קומה אחת", היא מספרת. "הזמנתי את חברותיה וקראנו יחד פרקי תהילים. זו פעם ראשונה שהחברות נתקלו בטורר בצורה קרובה כל-כך. התחושה הייתה קשה".

הרבנית אנגל מכירה את הקשיים של הבנות המתגירות: "לבנות האלה, שעוברות תקופת לימוד ארוכה, אין משפחה בארץ. בדיוק כמו ימימה הי"ד הן נמצאות כאן לבדן וצריכות עזרה. אני משתדלת לעשות מה שאפשר, ובכלל זה אירוח בסעודות שבת".

משפחה של חסד

סעודות השבת בבית אנגל בקריית משה בירושלים נהפכו לשם-דבר בשלושים השנים האחרונות. "כל שבת מתארחים אצלנו עשרות",

בין מאות המלווים את ימימה מוסקרה הי"ד, בת העשרים, שנפצעה אנושות בפיגוע ברכבת הקלה בירושלים ונפטרה כעבור כמה ימים, הייתה גם הרבנית חיה אנגל. בשנים האחרונות ליוותה את הקדושה - עולה חדשה מאקוודור - בכל שלבי הגיור, עד הצטרפותה כדת וכדין לעם היהודי.

"היו לימימה מידות מיוחדות", סופדת הרבנית אנגל. "היא הקפידה במיוחד על צניעות ונזהרה שלא לדבר לשון הרע. הייתה חביבה מאוד על חברותיה ועשתה חסדים רבים בפנימייה שבה שהתה. היא התארחת אצלי פעמים רבות בסעודות השבת ונהנתה מאוד מהאווירה. בחודש אדר האחרון זכתה להצטרף לעם ישראל. נפגשנו בפעם האחרונה במהלך ימי חג הסוכות, שאותו חגגה בפעם הראשונה כיהודייה".

מאקוודור לישראל

כבר עשרות שנים מלווה הרבנית אנגל בנות המבקשות להצטרף לעם היהודי, מטעם בית הדין של הרב נסים קרליץ. היא עושה זאת בהתנדבות מלאה. "הסיפור של ימימה מיוחד. אימה היא ככל הנראה צאצאית לאנוסי ספרד. לאורך השנים משפחתה שימרה מנהגים יהודיים, ובביתם באקוודור הם למעשה חיו כיהודים.

"אימה של ימימה החדירה בבתה ובשאר בני המשפחה שהדבר הטוב ביותר הוא לחיות כיהודים. פעמים רבות התבטאה: 'הלוואי

פינת ההלכה מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

התנהגות של אורח

שאלה: מה נדרש מהאורח כדרך ארץ כלפי המארח?

תשובה: אמרו חז"ל: "לעולם אל ישנה אדם אכסניה שלו", ואפילו אם התאכסן שם באקראי, לסעודה או ללון. לומדים זאת מאברהם אבינו, שנאמר בו (בראשית יג, ג) "וילך למסעיו". הסיבה היא, שאם ישנה את אכסנייתו הרי הוא "פוגם ונפגם", פוגם - שיאמרו שבעל-הבית אדם קשה הוא ולא נוח להתאכסן אצלו, ונפגם - שיאמרו הבריות: כמה קשה האורח שאין בעל-הבית יכול לדור עמו.

אם יש סיבה מוצדקת שלא להתאכסן שוב באותו מקום, אין חשש להחליף את האכסניה. וכמובן אם לבעל-הבית יש סיבה שאינו יכול לארח אורחים הוא רשאי להשתמש מכך, ואם בפרסום הסיבה יש חשש לפגיעה באורח או במארח, אפשר לשנות מן האמת ולתת הסבר אחר (ורק בהוראת חכם וכדי למנוע

מכשול מותר לפרסם את הסיבה האמיתית).

אמרו חז"ל: "כל מה שיאמר לך בעל הבית - עשה, חוץ מצא", ובפשטות הכוונה שעל האורח אפילו לסייע למארח בדבר שאין בו לאורח כבוד כל-כך (אבל לא בדבר של בזיון), אבל לא לצאת לשוק בשירות המארח. ויש המפרשים בשם הגר"א, שהכוונה שאם יבין את מחשבתו של המארח שרצונו בכך - לא ימתין לדברים מפורשים, אלא יצא מיד מעצמו.

אם האורח מחמיר על עצמו בדבר שלדעתו יש בו חשש איסור והמארח מקל בזה, הוא רשאי שלא לאכול מה שמציעים לו, ובפרט להימנע מלאכול מסעודה שאינה מספקת לבעליה. גם אם הוא יודע שהמארח צריעין הוא יכול להימנע מלאכול, אלא שינסה להשתמש מזה בתירוץ בריאותי או אחר.

מקורות: פסחים פ"ג, (זוהר ח"ג רמ"א). ערכין ט"ז, או"ח ס"י קע, מג"א ס"ק י ופסקי תשובות ס"ק ו, ושי"ב וראה אג"ק ח"ג ע"ג ע"מ קמ"ו.

הלוויית הקדושה (צילום: קובי הרצבי, BHOL)

היא מספרת. "מי שאין לו איפה לאכול - פשוט בא. יש שמעדכנים מראש, יש שמעדכנים חצי שעה לפני כניסת השבת ויש שפשוט באים, בלי הודעה. כולם מתקבלים בסבר פנים יפות. בני המשפחה מסייעים יחד באירוח ההמוני.

"כמה אורחים באים בכל שבת? אין כללים. בכל שבת מספר אחר. זה יכול לנוע מעשרים ועד ארבעים, ולעיתים יותר. מה שכן, בכל שבוע אני מכינה אותה כמות של אוכל. יש לי 'הסכם' עם הקב"ה: כשיש לי יותר אורחים, הוא מרחיב את הסירים, וכך ברוך השם לאיש לא חסר".

גלילת ספר-תורה ב-3 דקות

הפנטזי החדשני שמגן על יריעות ספר-התורה והופך את הגלילה למשימה קלה, נוחה ומהירה.

צווגה מרהיבה בגודלם יארמולקל רחוב מאה שערים 21 ירושלים

052-7637134
www.kliitorah.com

גפן בס"ד

ביטוח בריאות ייחודי לאנ"ש

• כיסוי לניתוחים בארץ ובעולם • כיסוי לטיפולים מחליפי ניתוח • תרופות מצילות חיים • השתלות • ביטוח אמבולטוריי • טיפולים מיוחדים בחו"ל

הכיסוי הכי רחב - ובחצי עלות

077-444-7777

שלושה 5

מעוביין לקנות ספרי תורה פסולים

(גם מועדים לגניזה)
וכן כלי כסף, רימונים לס"ת, כתרים, אצבעות, מגילות אסתר פסולות ועוד...

052-9772525

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים

368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1718-6041020

"אבא, אמא, ספרו לי סיפור"

כך ראשון בסדרה המכנסת את הסיפורים האהובים שפורסמו ב'שיחת השבוע'

63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1718-6041020

